

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا

بِالصَّبْرِ

وقال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم:

نِعْمَتَانِ مَغْبُوتُونَ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ: الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ

İnsanın Zamanla İmtihanı

(29.12.2023)

Aziz Mü'minler!

2023 yılına veda etmek üzereyiz. Yaşayanlar elbette görecek: 2024 yılı ve sonraki yıllar da gelip geçecek ve insanın zamanla imtihanı kıyamete kadar sürüp gidecek.

Değerli Mü'minler!

İnsanın zamanla imtihanının üç boyutu vardır. Birinci boyutu geçmiş zaman ile ilgilidir. İnsanların büyük bir kısmı, ne yazık ki, geçmişe dönük pişmanlık denizinde yüzerler. Geçmişle ilgili hep "keşke"ler vardır onların dillerinde. Hâlbuki aktif bir eyleme dönüşmeyen pişmanlık, insanın ayağına vurulmuş bir zincirdir ve bu zincir, daha fazla derine ve batağa çekerek insanın helakine yol açar. Keşkeler dünyasında yaşayan biri için geçmiş zaman aynı zamanda büyük bir hırsızdır: Bugününü ve geleceğini çalan büyük bir hırsız. Zira geçmişe takılıp kalmak, çoğu zaman, insanın en büyük sermayesi olan, içinde yaşamakta olduğu zamanı ihmal etmesine ve değerlendirebileceği yegâne zamanın elinden kayıp gitmesine yol açar. Geçmiş bizim için yarayışlı kılacak tek şey, ondan dersler çıkarmak ve kalan ömrümüzü bu dersler ışığında planlamak, irademizi güçlendirmek ve geleceğe umutla bakmaktır.

Elbette yılın şu son zamanlarında herkes kendi muhasebesini yapacaktır, yapmalıdır da. Herkes, Hz. Ömer (ra.)'in; "**Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin.**"¹ tavsiyesine uyararak bir durum değerlendirmesi yapacaktır, yapmalıdır da. Yüce Kur'an'ın terbiyesiyle yetişen mü'minler, ilhamını Kur'an'dan almanın gereğini yerine getirerek yarın için ne hazırladığına bakmanın bir yolunu bulacaktır elbette.

İşte, Asr suresinin çağları aşan mesajı bunun yolunu gösteriyor bize. "**İnsan gerçekten kayıptadır. İman edip amel-i salih işleyenler müstesna!**"² ayetleri geçmişimizi hangi çerçevede muhasebe edeceğimizi ve geleceğimizi hangi doğrultuda planlayabileceğimizi öğretiyor bize.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.)'in; "**İki nimet vardır ki insanların çoğu onları değerlendirmeye) hususunda aldanmıştır: Sağlık ve boş vakit.**"³ uyarısı en temel yanılığımıza işaret etmiyor mu? Gündelik hayatın galesi bize fani olduğumuzu unutturabilir, ama bir gerçek var: Ömür tükeniyor ve mukadder akıbete doğru hızla yol alıyoruz. O halde geçmişe dönük hesabımızı iyi yapmalıyız. Sormalıyız kendimize: Hep terk etmeyi düşündüğüm hangi kötü alışkanlığımdan vazgeçmeyi başarabildim? Hep yapmayı umduğum hangi iyiliği yapmaya muvaffak oldum? Şu kadar yıllık ömrümde daha iyi bir insan, daha iyi bir mü'min olma yolunda ne kadar mesafe alabildim?

İşte bu sorular ve bu sorulara verilecek doğru cevaplar, bizim zamanla imtihanımızın ikinci ve en önemli boyutu olan şimdiki zamanı daha doğru bir şekilde değerlendirmemize imkân verecektir. Zira mü'minler, geçmişe takılıp kalmadan ama geçmişten gerekli ve yararlı dersleri çıkararak, yarının kendilerine verilmeyebileceğinin idrakinde olarak hareket ederler. Yunus Emre gibi, "**Ne yapacaksan şimdi!**" diyerek âni kıymetlendirmenin gayreti içinde olurlar. Şimdiki sorumluluklarını yarına bırakmayacak bir bilinç içinde hareket ederek, bir dedektör marifetiyle içinde bulunduğu ânin hayrına, bereketine, faziletine talip olurlar.

Mü'minler bilir ki; bugünü ihmal edip "Yarın yaparım!" diyerek sorumluluklarını ve ödevlerini geleceğe havale etmek, insanın zamanla imtihanının en zayıf noktasıdır. Çünkü bir işi sonraya bırakmak, ancak zayıf karakterli, idaresiz, tembel insanların işidir. Tembelliğin ise Peygamberimiz (s.a.s.)'in Yüce Allah'a sığındığı⁴ en çirkin günahlardan biri olduğunu bilir mü'minler.

Zaman döngüsünün daha fazla hissedildiği yılın şu son zamanlarında imtihanımızın kolay, âhir ve akıbetimizin hayır olması niyazıyla cumanızı tebrik ediyorum.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Hadislerle İslam, c. 1, s. 307.

² Asr, 103/1-3.

³ Buhârî, Rikâk, 1.

⁴ Müslim, Zikir, 73.